

Gäller för: Verksamhet Thorax och kardiologi

Giltig från: 2025-06-24

Innehållsansvar: Maya Landenhed Smith, (maysm1), Överläkare

Giltig till: 2027-06-24

Godkänd av: ~~Kristofer Skoglund, (Kris3), Verksamhetschef~~

Pre-operativ omvårdnad inför lungkirurgi på avd 12 och 25

Förändringar sedan föregående version

Rutin för blåsovervakning vid lungkirurgi där patient inte fått kateter på operation.

RATS kirurgi.

Klara näringsdrycker.

Utsättning av läkemedel pre-operativt.

Syfte

Rutinen syftar till att ge en enhetlig vård samt dokumentation baserad på kunskap, erfarenhet och forskningsresultat. Att systematisera och effektivisera omvårdnadsarbetet och säkerställa patientens vård och omhändertagande på ett optimalt sätt, samt att förebygga risker och tidigt identifiera brister. Samt underlätta introduktionen av nya medarbetare.

Förberedelser

Information och kallelse inför inläggning på vårdavdelning skickas till patienten via patientkoordinatorerna. Inskrivning av patient som kommer hemifrån görs på vår Thoraxmottagning. Inneliggande patient skrivs in på vårdavdelning 12/25. Under inskrivning får patient samtal med sjuksköterska, anestesilog, fysioterapeut och kirurg. Om huvudoperatör inte är tillgänglig för inskrivning är det i första hand assisterande kirurg, i andra hand avdelningsläkaren och i sista hand primärjour som ska skriva in patient.

En vecka innan operation skall patient ha slutat med visst läkemedel som innehåller eller är släkt med Acetylsalicylsyra. Patient ska även ha slutat med all slags naturmedicin en vecka innan operation. Se bilaga, [Läkemedelsutsättning inför Lungkirurgi.pdf](#) . Se även bilaga, [Checklista, preoperativa förberedelser inför thoraxingrepp för inneliggande hjärt-och lungpatienter plus elektrodextrationer](#)

Radiologiska undersökningar ska inte vara äldre än tre månader. Vid indikering, görs det i lokalbedövning på operationsdagen på Thorax röntgen. Patient har strikt sängläge efteråt så att metalltråd inte ändrar läge. Vid indikering får man hjälp av röntgentät tråd lokaliserat

förändring på lungan som inte syns på lungans yta på röntgenbilderna. På så sätt har man förhoppningsvis begränsat ingreppet till Thorakoskopi i stället för Thorakotomi. I vissa fall beslutas det om RATS, robot-assisted toroscopic surgery.

Aktuella prover och undersökningar

- Hb, LPK, TPK
- Na, K, Ca, Krea, Alb
- ASAT, ALAT, ALP, Bil
- PK, APTT
- P-glukos
- HbsAg, HIV och Hepatit C, ej äldre än 6 månader
- EKG
- Prover och EKG får vara max en vecka gamla
- Blodgruppering och giltigt bastest
- Blodbeställning sker enligt Thoraxoperation, se bilaga [Blodlista](#)

Patient som någon gång under senaste året vårdats på sjukhus eller behandlats utomlands ska MRSA odlas enligt rutin från Vårdhygien, se bilaga [Vårdhygien - Multiresistent bakterie eller svamp, screening av patient.pdf](#)

Längd, kroppsvikt, saturation, BLT, puls och kroppstemperatur tas i samband med övriga undersökningar. Dokumenteras i Kardex men även under Mätvärden i Melior. Operationsplanering (Orbit), klicka i checklista när prover och undersökningar gjorts och är klara. Vid trombosprofylax, ska det ordinerats av kirurg. För rutin kring postoperativ trombosprofylax och antikoagulation, se bilaga, [Trombosprofylax och antikoagulation, postoperativt](#)

Utförande

Förberedelser kväll/dag innan operation.

- De rena sjukhuskläderna tas ej på innan duschen.
- Skyddslakanet på sängen tas ej bort innan duschen.
- Makeup/nagellack, smycken och ev. piercing skall avlägsnas innan duschen.
- Informera patienten om att hud/hårvårdsprodukter inte skall användas.
- Män med skäggväxt ombeds att raka sig för att förband kan vara svårt att fästa.
- På kvällen görs 1 Descutan dubbeldusch enligt Vårdhygiens, [Vårdhygien - Preoperativ helkroppsdessinfektion och helkroppstvätt.pdf](#)
- Har patient ej dubbelduschat på morgonen skall två dubbelduschar göras med minst två timmars mellanrum. Principen med ”dubbeldusch” innebär att bortförskaffa äldre epitelceller och binda klorhexidinet till yngre, längre kvarstående epitelceller. Optimal bakteriereduktion erhålls efter 3 dubbelduschar. Utförs helkroppsdessinfektionen på ett korrekt sätt håller sig bakterietalet på låg nivå under 3 dagar, den tid det normalt tar för ett sår att läka.
- OBS! Glöm inte kontrollera sidomarkering och ev. fyll i markering om suddig (om ingen markering finns ska kirurg göra det) och dokumentera i Orbit. Vid behov rakas också patientens bröstorg, tagben och ljumskar. Detta görs innan kvällsduschen, [Håravkortning inför thoraxkirurgiska ingrepp](#)
- Efter dusch skall endast sjukhuskläder användas, inklusive underkläder och strumpor. Detta för att bevara den ”rena” huden.

Vid uppskjuten operation

- Ny operationstid inom 3 dagar=>dubbeldusch på operationsdagens morgon. Men har patient lämnat avdelningen ska programmet följas från början.
- Ny operationstid efter 3 dagar, ska programmet följas från början.
- Patienterna får själva låsa in sina värdesaker i avsedda skåp på avdelning 12. Nyckeln till skåpet läggs sedan i necessären och viktigt att kontrollera vid hemgång att värdesaker är utlämnade.
- Faste rutiner vid elektiv operation ges ingen fast föda efter 24,00 dagen innan operation. Klara drycker fram till 04,00.
- [Fasterutiner preoperativt](#)

Operationsdagens morgon

- Patienter från närområdet kan övernatta i hemmet och komma in tidigt på operationsdagens morgon, vissa patienter kan också övernatta på Högsbo. I sådana fall skall all provtagning vara klar och de två första dubbelduscharna vara gjorda i hemmet. Dessa patienter tas omhand av vårdpersonal som här avkortar samt instruerar om dubbeldusch. OBS! Glöm inte kontrollera sidomarkering och ev. fyll i markering om suddig (om ingen markering finns ska kirurg göra det) och dokumentera i Orbit.
- Ventilatorassocierad pneumoni (VAP)-förebyggande åtgärder: patienten ska skölja munnen med Hexident 1 mg/ml:30 minuter efter tandborstning sköljs munnen med 10 ml Hexident under 1 minut, spottas sedan ut.
- Patienten bör ha tömt urinblåsan. Pepmask/munstycke, necessär, ev. tandprotesmugg, glasögon och hörapparat skall märkas och skickas med till operation. Skicka med komplett journal samt ID-etiketter till operation. Patienter som har operationstid på morgonen får premedicinering av nattsköterskan/undersköterska pre-op mottagning. Övriga patienter premedicineras av dagsköterskan. Markera vårdavdelning klar i ORBIT.
- Vid tid meddelas-patienter skall få PVK och Inf Ringer-Acetat före 12,00.

Nutrition

Enligt ERAS riktlinjer ges klara näringsdrycker inför operation. Patient ska ta två klara näringsdrycker dagen innan operation och en på morgonen mellan 05–06 inför operation. OBS! Detta innebär inte någon förändring i faste rutiner. Se i Orbit om patient har kort eller lång fasta. Vid lång fasta ska patient ej ha näringsdryck på morgonen innan operation.

Smärtlindring

Idag får få patienter TEDA men när det sätts så följ riktlinje för TEDA, se bilaga, [Smärtbehandling med thorakal epidural analgesi, TEDA](#)

Sedvanlig smärtlindring efter lungkirurgi är T Panodil 1 gr x3, T Oxycontin 5 mg x2 och K Celebra 100 mg x2. Men vid partiell pleurektomi ges ej K Celebra.

Uppföljning

Avvikelse från rutinen ska dokumenteras i patientjournalen och inträffade negativa händelser ska rapporteras i avvikelssystemet Med Control Pro där aktuell linjechef ansvarar för utredning, åtgärd och uppföljning. Utvärdering och revidering av rutindokumentet ska ske senast två år efter godkännande. Ansvar för revidering har avd 12–25 rutinansvarig tillsammans med vårdenhetschefen.

Relaterad information

För patienter inneliggande på avd. 12–25:

Märk kläder och häng in i garderoben.

Kontrollera att värdesakerna är inlåsta.

Kan boka anhörig rum via vaktmästarna.

Styrdokument gällande post-operativ omvårdnad; länk kommer snarast.

Granskare

VÖL på avdelning 12/25

OBS! Utskriven version kan vara ogiltig. Verifiera innehållet.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Thorax och kardiologi

Innehållsansvar: Maya Landenhed Smith, (maysm1),
Överläkare

Godkänd av: Kristofer Skoglund, (krisk3), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9777-819499373-301

Version: 10.0

Giltig från: 2025-06-24

Giltig till: 2027-06-24